

תת"ע 5689/01/16 - מדינת ישראל נגד קונסטנטין אלסטר

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

12 פברואר 2017

תת"ע 5689-01-16 מדינת ישראל נ' קונסטנטין אלסטר

בפני כב' השופט עופר נהרי

בעניין: מאשימה

מדינת ישראל

נגד

קונסטנטין אלסטר

נאשם

ע"י ב"כ עו"ד אילון אורון

הכרעת דין

כלפי הנאשם נרשמה הודעת תשלום קנס - ולכשיבקש להישפט - הזמנה לדין וכתב אישום - אשר בה נטען כי הוא רכב על אופניים על מדרכה ברחוב ז'בוטינסקי ברמת גן שלא לשם חציית המדרכה כדי להכנס לחצרים או לצאת מהם ובניגוד לתקנה 38 (א) לתקנות התעבורה.

הנאשם, באמצעות בא כוחו, ציין בתשובה לכתב האישום כי הוא "כופר בעבירה" וכן טוען לאכיפה בררנית.

בהינתן דבר ומהות הכפירה נקבע והתקיים דיון הוכחות.

מטעם התביעה העיד השוטר מר אבי קולטון (ע.ת. 1) ובמסגרת עדותו הוגשה הודעת תשלום הקנס שערך (סומנה ת/1).

מטעם ההגנה העידו העדים :

הנאשם, מר קונסטנטין אלסטר (ע.ה.1).

רפ"ק ניסים אוחיון (ע.ה.2).

לבקשת ההגנה הוגש תצלום של המדרכה המדוברת (סומן נ/1) וכן תצלומים נוספים של האיזור (סומנו נ/2 - נ/6).

בכפוף להסתייגות (כמפורט בפרוטוקול הדיונים) התקבל לבקשת ההגנה גם מסמך המצטט לכאורה דברים שנאמרו בראיון עיתונאי (סומן נ/7).

הצדדים סיכמו בעל פה.

עמוד 1

מסקנתי בעקבות כל אלה היא שביצוע העבירה שיוחסה לנאשם בכתב האישום, וכן גם ביצוע עבירה על תקנה 129 (א) לתקנות התעבורה (בהינתן דבר המחוקק בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי) הוכחו וכי, בכל הכבוד, אין לנאשם כל הגנה עובדתית ו/או משפטית.

ואסביר:

ראשית, יוזכר כי בישיבת ההקראה בחר סניגורו של הנאשם לפרט כי הנאשם "כופר בעבירה".

ככל שכוונת הסנגור היתה באותה ישיבת הקראה לומר כי העבירה לא בוצעה, הרי שיש מקום להצביע על כך שהן הסנגור והן הנאשם טענו ההיפך מכך בהמשך לכך במשפט זה.

וכך ציין הסנגור בסיכומיו בתום דיון ההוכחות בתיק זה (ציטוט):

"האם יש ראיות ל...? יש."

האם העבירה הוכחה? כן."

(ציטוט מסיכומי ההגנה בעמ' 19 שורה 13 לפרוטוקול).

וכך ציין הנאשם בעדותו:

"ש. אתה מסכים שנסעת על המדרכה?"

ת. כן."

(ציטוט מעדותו של הנאשם בעמ' 10 שורות 26-27 לפרוטוקול).

ובהמשך השיב וציין הנאשם בעדותו:

"ש. מה אותו קטע דרך שראית אותו כמסוכן על הכביש לנסוע על האופניים מבחינת אורכו בדרך לרכבת."

ת. יש שם שני קטעי כביש, אחד כמו 300 מטר, שניהם 300 מטר, אולי קצת יותר."

ש. אם שקלת בקטעים אלה, להסיע את האופניים שלך אגב הובלתם ביד, ללא נסיעה?"

ת. לא שקלתי. אני חייב לומר שכאן שהשטרים הקודמים לא עצרו אותי אז היה לי רושם שזה בסדר."

ש. היום אתה ברושם אחר?

ת. כן. היום ברור לי שאסור לרכב עם אופניים על המדרכה".

(ציטוט מעמ' 11 שורות 10 - 17 לפרוטוקול).

הנה כי כן - לא רק שלא נסתרה בכל דרך גירסת השוטר על כי הנאשם עשה דרכו על המדרכה כשהוא רוכב על אופניים מכיוון מזרח למערב, אלא שלמעשה ההגנה הכירה במהלך הדיון כי אכן כך היו הן העובדות.

אמור לפיכך כי ככל שהכפירה שפירט הסניגור בישיבת ההקראה עת אמר ("אני כופר בעבירה") התייחסה לביצוע ההיבט העובדתי העבירה, אזי בא כאמור הסניגור עצמו, וצין לאחר שמיעת העדויות במשפט כי "יש ראיות להרשעה" וכי "העבירה הוכחה" (ראה כאמור את דברי הסניגור בעמ' 19 שורות 13 - 14 לפרוטוקול מיום 18.1.17).

עובדתית, בניתוחו של אירוע זה, יש אם כך ראשית מקום לומר כי הנאשם רכב על אופניים על מדרכה וגם עשה כן שלא לשם חציה או כניסה או יציאה מחצרים.

הנאשם, לדבריו שלו, רכב על אופניים על המדרכה המדוברת כדי לנוע מערבה לכיוון תחנת רכבת, וזאת, לדבריו, במהלך מגמת פניו להגיע מביתו שברח' המתמיד בר"ג לתחנת רכבת מרכז בת"א.

וכאן יש לשאול לטעמי שאלה פשוטה: האם המחוקק התיר רכיבת אופניים על מדרכות?

ככל שהדבר מצריך בציבור תזכורת, התשובה לכך מצויה תקנה 129 (א) לתקנות התעבורה אשר בה נוקט המחוקק בזו הלשון:

"לא ירכב אדם על אופניים על מדרכה או על חלק מהדרך המיועד להולכי רגל בלבד; אולם מותר להולך רגל להוביל אופניים על המדרכה אם אין בכך הפרעה להולכי רגל".

כך קביעת המחוקק.

למיקרא סיכומי ההגנה ניכר כי ההגנה מבקשת למעשה שבית המשפט זה יכריע בניגוד לדבר המחוקק.

אסביר להגנה כי אין בסמכותו של בית המשפט לעשות כן.

בצניעות ומעבר לצורך גם אסביר להגנה כי לטעמי וממילא גם אין הצדקה לעשות כן.

המדרכות הן להולכי הרגל.

כשם שמעבר חציה הוא מבצרם של הולכי הרגל, כך גם, ולבטח במידה לא פתוחה, המדרכות הן מבצרם של הולכי הרגל.

אין להפקיע מהולכי הרגל את המדרכות.

על מדרכות מצויים מטבען, ושקועים בעיניהם, בסידוריהם, בהתרוצצתם ובהליכתם, ילדים, גברים, נשים, קשישים, עגלות ובהן תינוקות ופעוטות ועוד ועוד.

כלום ראוי להתיר לסכן אזרחים אלה בפגיעה אגב נסיעה של רוכבי אופניים על מדרכות? כלום ראוי אפילו רק להפר את שלווה נפשם כשהם מצויים ועוסקים לגיטימית בעיניהם על מדרכות? אינני סבור כך.

למיקרא ובתגובה למצוי בסיכומי ההגנה בתיק זה אף אוסיף ואומר כי גם אינני סבור, בכל הכבוד, כי יש מקום ליצירת "מדרון חלקלק" שבו נשאיר לכל רוכב אופניים בישראל להכריע ולקבוע על אתר מהי אותה מדרכה מבחינת רוחבה או כמות הולכי הרגל עליה ברגע נתון, או בקירבה לגן ילדים, בית ספר, מרכז עסקי, בעת אבות וכיוצ"ב קריטריונים, האם מותר לו לרכב על מדרכה ספציפית או שמא לא, האם מותר לו אך בקטע נתון או שמא רק בקטע אחר.

צר לי, אך לשיטתי אין להשאיר עניין שכזה לשיקול דעתם של רוכבי האופניים בישראל ולמעשה, כאמור, אף אין בידי כמובן סמכות לשנות מדברו המפורש והחד משמעי של המחוקק.

לא בכדי ביקש המחוקק להגן על הולכי רגל מפגיעה בהם על מדרכות.

יתרה מכך - המחוקק גם נתן פתרון לרוכבי אופניים מקום שהם רוצים בכל זאת להתקדם עם אופניהם על מדרכה וזאת לעשות כן כאשר הם מובילים, כהולכי רגל, את האופניים על המדרכה וזאת אם אין בכך הפרעה להולכי רגל.

יכול אני להבין את רצונו של הנאשם שלא לסכן את עצמו ולא לנוע ברכיבה עם אופניו בתוך תנועה של מכוניות בקטע הדרך שמול הבורסה בר"ג, אך זוהי בדיוק הסיטואציה שבה זכה הנאשם כרוכב אופניים לקבל כאמור פתרון מאת המחוקק ויכול היה הוא אם כך להתכבד ולעבור את קטע הדרך שלדבריו מסוכן בכביש לא ברכיבה על המדרכה אלא בהובלת אופניו לצידו ברגל על המדרכה. אך הנאשם, לנוחיותו, בחר שלא להשתמש בפתרון מאזן זה.

אכן, כאשר רוכב אופניים עושה שימוש בפתרון של הובלת אופניו ברגל על המדרכה בקטע דרך שלדבריו (כבמקרה דנן) מסכן אותו ברכיבה בכביש יתכן שבכך מקדיש הוא מעט יותר זמן וטרחה בהגעה למחוז חפצו (ובמקרה זה זמן לשם הגעתו היומיומית של הנאשם לתחנת הרכבת ולעבודתו) אך, מנגד, בעשותו כן אין הוא מגלגל את הסיכון בפגיעה גופנית ממנו אל אחרים (אל הולכי רגל) ואין הוא מפר את הדין המחייב אותו.

כך (בפתרון זה שמצוי בדין) יכול היה הנאשם לפעול, צריך היה לפעול, אך בחר, לנוחיותו, שלא לפעול.

המחוקק יצר איזונים בין עוברי הדרך השונים.

כאמור, אינני בעל סמכות לשנות את האיזונים הללו שיצר המחוקק ולשיטתי הצנועה גם אין מקום לשנות את האיזונים הללו.

הנאשם הלן כי " החוק היבש" כלשונו של הנאשם, נוגד את " הרגשת הצדק" שלו.

על כך אשיב לנאשם שיתכן ש"להרגשת הצדק" האישית שלו לא יוכלו להיות שותפים הולכי רגל אשר ייפגעו גופנית או ייטרדו בהיותם על מדרכות באם תותר רכיבת אופניים על מדרכות.

ובאשר לטענת ההגנה בדבר אכיפה בדרנית, הרי שההגנה לא עמדה בנטל להראות זאת.

העובדה שהשוטר שביצע את האכיפה בתיק זה לא נקב או הציג נוהל כזה או אחר לכאן או לכאן, אין בה עדיין כדי לבסס טענה של אכיפה בדרנית.

ההגנה לא פנתה בבקשה לקבלת חומר חקירה בדמות דוחות שנרשמו או סטטיסטיקות או נתונים לגבי אכיפה או אי אכיפה לגבי רכיבת אופניים על מדרכות על ידי השוטר דן, במדרכה דן, וע"י המשטרה בכלל.

אף לא קמה כל טענה בדבר היכרות קודמת כלשהי בין השוטר לנאשם.

לא הוצגה לו כל ראיה כי השוטר דן, או המשטרה בכלל, אוכפת באופן בדרני את העבירה דן, והדבר גם לא יכול להיות מוסק מעדותו של ע.ה. 2.

אף "הגנה מן הצדק" כטענת ההגנה אינני סבור שיש כאן, שכן הגשת כתב אישום וניהול הליך כלפי מי שרוכב עם אופניים על מדרכה ובכך מפר את הוראת המחוקק בעניין זה, איננו דבר אשר עומד "בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית" (לשון ודרישת המחוקק בסעיף 149(10) לחסד"פ). נהפוך הוא, לטעמי אכיפה ביחס לביצוע העבירה אשר בה עסקין של נסיעת אופניים על מדרכות הערים דווקא עושה צדק והגינות משפטית עם ציבור רחב עד מאד של אזרחי המדינה וכוונתי לציבור הולכי הרגל על מדרכות במדינת ישראל (בכלל זה אגב עושה היא צדק גם הנאשם עצמו עת הוא, בזמנים אחרים, מצוי כהולך רגל על מדרכות).

ואף זאת אומר לבסוף:

בתחילת ההליך לא התרתי לתביעה תיקונו של כתב האישום בזמנו אך בהינתן אשר עלה מהראיות במהלך ההליך, בהינתן האמור בסעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי, ובהינתן שניתנה בהחלט לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן (שהרי על עניין הרכיבה על המדרכה נסב ההליך בתיק זה שבו הנאשם גם היה מיוצג) אני סבור כי יש מקום גם להרשעתו של הנאשם בעבירה על תקנה 129 (א) לתקנות התעבורה.

בהיות אופניים (אף ללא מנוע עזר) כלולות במונח "רכב" (ראה סעיף ההגדרות בפק' התעבורה) מתקיימים יסודותיה של העבירה על תקנה 38 (א) לתקנות התעבורה כפי שיוחסה מלכתחילה לנאשם בכתב האישום וכפי שכאמור הסנגור

עצמו גם ציין כזכור בסיכומיו כי "העבירה הוכחה".

אלא שכמו כן, מתקיימים גם יסודותיה, עפ"י עובדות שהוכחו, של עבירה על תקנה 129 (א) לתקנות התעבורה (אשר לגביה התקיימה לנאשם הזדמנות סבירה ואף מתמשכת להתגונן).

לאחר כל זאת מורשע הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום (עבירה על תקנה 38 (א) לתקנות התעבורה) וכן בעבירה הנוספת שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו (עבירה על תקנה 129 (א) לתקנות התעבורה).

ניתנה היום, 12 פברואר 2017, במעמד הצדדים.

עופר נהרי, שופט

קלדנית:שני נעמן